

गैरआवासीय नेपाली संघका प्रतिनिधि मंडल र श्रम तथा रोजगार राज्यमन्त्री वीच छलफल

सन् २०१४ जुलाई ८ का दिन गैरआवासीय नेपाली संघका प्रमुख संरक्षक रामप्रताप थापा, उपाध्यक्ष तथा वैदेशिक रोजगार समितिका सभापति टि.वि. कार्की र महिला संयोजक सपीला राजभण्डारीको नेतृत्वमा गएको एक प्रतिनिधि मण्डलले विशेष गरी वैदेशिक रोजगारमा जाने महिला कामदारहरूको अवस्था बारे छलफल गरेको थियो ।

कार्यक्रमको सुरुवातमा सबै सहभागीहरूले आ-आफ्नो परिचय दिनु भएको थियो । वैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला कामदारलाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन विविध पक्षहरूमा व्यापक छलफल भएको थियो ।

सोही अवसरमा महिला संयोजक सपिला राजभण्डारीले ५ बुँदे ज्ञापनपत्र दिँदै महिला कामदारका विषयमा ध्यानकर्षण गराउनु भएको थियो । मुख्यतया ज्ञापन पत्रमा उल्लेख गरिएका विषयहरू निम्न अनुसार थिए:

१. विदेशमा एक हजार भन्दा बढि महिला कामदारहरू बसोबास गरेका मुलुकहरूमा नेपाल सरकारले एक महिला श्रम सहचारी तथा एक अस्थायी आवास गृहको व्यवस्था गरिदिने । यसबाट अलपत्र भएका महिलाहरूलाई केही समयको लागि त्यहाँ राखि उनीहरूलाई उचित परामर्श दिई स्वदेश फर्कन सहयोग गर्ने ।

२. वैदेशिक रोजगारमा जाने महिलाहरूको लागि नक्कली स्वास्थ्य प्रमाण पत्र र तालिमको प्रमाण पत्र दिने संघ संस्थालाई नेपाल सरकारले कडा कारवाहीको व्यवस्था गर्नु अनुरोध ।

३. नेपालबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने नेपाली महिलाहरूलाई कानुनी रूपमा बाहिर जानको लागि नेपाल सरकारले तोकेको ३० वर्षको उमेरलाई हटाएर नेपाली नागरिकता प्राप्त भएका महिला कामदारलाई वैदेशिक रोजगारीमा जान पाउने व्यवस्था गर्नु पर्ने ।

४. साथै वैदेशिक रोजगारको लागि केही समयका लागि प्रतिबन्ध लगाईएका मुलुकहरूमा बास्तविकमा हजारौं पुरुष तथा महिलाहरू अवैधानिक बाटो प्रयोग गरी रोजगारी गरिरहेको परिप्रेक्षमा उक्त मुलुकहरूमा रोजगारीको लागि नेपाल सरकारको तर्फबाट प्रतिबन्ध खुल्ला गराई नेपाल सरकार तथा सम्बन्धित मुलुक विच श्रम सम्झौता कायम गरी आधिकारीक तथा मर्यादित तरिका बाट विदेश जाने व्यवस्था सुनिश्चित गर्न पहल गरिनु पर्ने ।

५. वैदेशिक रोजगारमा जाने महिलाहरूलाई नेपाल फर्कन प्रोत्साहन गर्न कानुनी तवरले नेपालबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने महिलाहरूलाई फर्के पछि चाहिएको खण्डमा नेपालमा केही व्यवसाय गर्नको लागि कल्याणकारी कोष मार्फत ऋण सुविधा उपलब्ध गराई दिने ।

संघका उपाध्यक्ष तथा वैदेशिक रोजगार समितिका सभापति टि.बि कार्कीले गैरआवासीय नेपाली संघले वैदेशिक रोजगारमा जाने नेपाली कामदारहरूको हक हितको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गर्दै आएको बारे जानकारी गराउनु भयो । यसै गरी उहाँले गैरआवासीय नेपाली संघले वैदेशिक रोजगारमा जाने महिला कामदारहरूलाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउनको लागि गत् मे ९ र १० मा बहराईनमा सम्पन्न भएको चौथो मध्यपूर्व क्षेत्रीय भेलामा नेपालका तीन प्रमुख राजैतिक दलका सभासदज्यूहरू, नेपाल सरकार वैदेशिक रोजगार विभागका महानिर्देशक, मध्यपूर्वका नेपाली दूतावासका प्रतिनिधिहरू, नेपालका म्यानपावर संघका प्रतिनिधिहरू, वैदेशिक रोजगारका संचारकर्मीहरू र अन्य सरोकारवाला संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरूसंग वैदेशिक रोजगारका विविध क्षेत्रहरूमा छलफल भएको पनि जानकारी गराउनु भयो । यसका साथै उहाँले वैदेशिक रोजगारमा जाने कामदारहरूको मुटुको परिक्षण नगरिने भएको हुँदा वैदेशिक रोजगारमा जानु अघि मुटुको परिक्षणको व्यवस्था गरिदिन हुनको लागि आग्रह गर्नु भयो ।

संघका प्रमुख संरक्षक रामप्रताप थापाले हाल जर्मनीमा अध्ययनमा जाने नेपाली विद्यार्थीहरूले श्रम स्विकृती बिना घरेलु कामदारको रूपमा काम गरिरहेको बारे ध्यानाकर्षण गराउनु हुँदै यसलाई व्यवस्थित गर्नको लागि आग्रह गर्नु भयो ।

वैदेशिक रोजगारमा गएर अलपत्र भएका नेपाली कामदारहरूको बचाउको लागि नेपाल सरकारले अपनाएको उपायहरू सम्बन्धमा नेपाल वैदेशिक रोजगार प्रबर्द्धन बोर्डका कार्यकारी निर्देशक रघुराज काफ्ले जानकारी गराउँदै सम्बन्धित मुलुकबाट दूतावासले लेखेर पठाए पछि आवश्यक सहयोगका रकमहरू समय समयमा पठाउने गरेको बताउनु भयो । त्यस्तै उहाँले गैरकानुनी तवरले वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूलाई पनि अलपत्र परेको बेलामा सहयोग गरेको पनि बताउनु भयो ।

सबैका कुरा र ज्ञापन पत्र बुझे पछि माननीय राज्यमन्त्रीले तपाईंहरूले लिखित रूपमा ल्याउनु भएको विषयहरू ज्यादै महत्वपूर्ण रहेको र यसका लागि म गैरआवासीय नेपाली संघलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु भन्नु भयो । नेपाल सरकार यस बिषयमा सधैं सकारात्मक रहेको बताउनु भयो । उहाँले श्रम सम्झौता भएपछि मात्र संस्थागत रूपमा महिलालाई घरेलु कामदारको रूपमा पठाइने बताउनु भयो । अहिले कुवेतको हकमा भिसा आएका कामदारलाई मात्र पठाउन निर्णय भएको बताउँदै नक्कली प्रमाणपत्र बेच्ने संस्थालाई अनुगमन गरेर कारवाही गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नु भयो । यसैगरी ३० वर्ष मुनिका महिलालाई विदेश पठाउन अझ विस्तृत अध्ययन

गरेर मात्र निर्णय हुने जनाउँदै गुरुडले विदेशबाट फर्कने महिला कामदारलाई ऋण सुविधाका लागि श्रम बैंकको अवधारणा बनिसकेको बताउनु भयो । अन्त्यमा उहाँले वैदेशिक रोजगारमा जाने घरेलु महिला कामदारहरूको अभिमुखीकरण तालिममा उनीहरू रोजगारीको अवसरमा गन्तव्य मुलुकमा जाँदा त्यस ठाउँमा पुगेपछि हवाई स्थलबाट गन्तव्य स्थलमा कसरी जाने, आफूले काम गर्ने घरमा कुन सामग्रीहरू छन् त्यसको प्रयोग कसरी गर्ने त्यस बारे भिडियो र सम्बन्धित मुलुकका भाषाका मुख्य शब्दहरूको शब्दावली कोष तयार पारेर उपलब्ध गराउन समेत संघलाई आग्रह गर्नु भयो ।

सो छलफल कार्यक्रममा एशिया प्रशान्त क्षेत्रका क्षेत्रीय संयोजक गंगाराज राई, युरोप क्षेत्रका क्षेत्रीय संयोजक अर्जुन श्रेष्ठ, वैदेशिक रोजगार समितिका सहसभापति श्याम तामांग, एनसिसि कतारका महासचिव विनोद भट्टराई र कतारका व्यवसायी आर.के शर्मा, वैदेशिक रोजगार सम्बन्धित संचारकर्मीहरू र कार्यकारी निर्देशकको सहभागीता रहेको थियो ।